

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 30 юни 2022 г.
(OR. en)

10885/22

CON 62
SOC 422

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 30 юни 2022 г.

До: Генералния секретариат на Съвета

№ док. Ком.: COM(2022) 324 final

Относно: СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ
Актуализация на политиката на сближаване чрез „Гъвкава помощ за териториите (FAST — CARE)“ с цел преодоляване на последиците от руската агресия

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2022) 324 final.

Приложение: COM(2022) 324 final

Брюксел, 29.6.2022 г.
COM(2022) 324 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**Актуализация на политиката на сближаване чрез „Гъвкава помощ за териториите
(FAST — CARE)“ с цел преодоляване на последиците от руската агресия**

1. Въведение

Руската военна агресия в Украйна постави нови и неочаквани предизвикателства пред Европейския съюз и целия свят. В момент, когато нашите общества все още се възстановяват от пандемията от COVID-19, руската инвазия донесе война и разрушение, по-изразена геополитическата нестабилност и смущения в световната икономика.

ЕС продължава да бъде солидарен с Украйна и нейния народ. От 2014 г. насам ЕС и неговите държави членки са предоставили на страната над 1 млрд. евро хуманитарна помощ и помощ за ранно възстановяване. От началото на руската инвазия в Украйна тази подкрепа се увеличи, като общо възлиза на повече от 4 млрд. евро в подкрепа на икономическата, социалната и финансовата устойчивост на Украйна под формата на макрофинансова помощ, бюджетна подкрепа, спешна помощ, реакция при кризи и хуманитарна помощ. Освен това ЕС мобилизира още 2 млрд. евро военна помощ по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира. ЕС също така реагира бързо и решително срещу инвазията от страна на Русия, като прие санкции, които ще имат широкомащабни и тежки последици за нея.

От 24 февруари насам ЕС приема бързо възникналия голям поток от хора, бягащи от руската агресия. Към днешна дата в Съюза са пристигнали над 6,2 млн. души. Въпреки че някои от тях започнаха да се завръщат в Украйна и входящите потоци бавно се стабилизират, броят на пристигащите хора продължава да бъде значителен и се увеличава. Въздействието на потока от хора е различно в отделните държави членки. В някои държави членки и региони делът на пристигащите вече е много голям, като хората, на които е предоставена временна закрила, вече надхвърлят 1 % от населението на осем държави членки, а в Полша и Чехия е повече от 3 % от същия.

Усилията да бъдат приети разселените лица и бързо да бъде улеснена интеграцията им, докато се намират в ЕС, са безпрецедентни. Инициативите на държавите членки бяха допълнени от местните органи и гражданското общество, които продължават да бъдат на първа линия в усилията за посрещане на хуманитарните нужди, в т.ч. подслон, облекло, хигиенни материали, както и психологическа подкрепа.

ЕС предостави подкрепа чрез безпрецедентни мерки и финансиране, насочени към посрещане на нуждите на разселените лица¹. За първи път ЕС задейства Директивата за временна закрила², предоставяйки незабавна и колективна временна закрила на хората, бягащи от руската агресия. Статутът на временна закрила осигурява достъп до здравеопазване, образование и до пазара на труда, като около половин милион деца от Украйна вече посещават училище в държавите, които са ги приели.

---

¹ COM (2022) 131 final — Топло посрещане на хората, бягащи от войната в Украйна: подготовка на Европа за удовлетворяване на нуждите.

² Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета за установяване на съществуването на масово навлизане на разселени лица от Украйна.

Подкрепа от Съюза беше мобилизирана незабавно и по линия на Европейския механизъм за гражданска защита (RescEU), както и от фондовете в областта на вътрешните работи, които все още са на разположение за периода 2014—2020 г. Освен това след проявата за поемане на донорски ангажименти „Да се изправим в защита на Украйна“ от фондовете в областта на вътрешните работи се мобилизират 400 млн. евро като спешна помощ за най-засегнатите държави членки. Част от тези средства ще бъдат насочени към местните и регионалните органи, както и към организациите на гражданското общество, за да се признае решаващата роля, която те играят за осигуряване на първоначалния прием на разселените лица от Украйна.

Предвид неотложната необходимост от справяне със ситуацията бяха приети няколко предложения за увеличаване на гъвкавостта на финансирането за сближаване в подкрепа на държавите членки. Последователните пакети от мерки по Действия по линия на сближаването за бежанците в Европа (CARE)³ помагат на държавите членки да предоставят спешна подкрепа и достъп до услуги като временно настаняване, храна и вода или медицински грижи.

CARE даде възможност по-специално за гъвкаво използване на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Европейския социален фонд (ЕСФ) в рамките на програмите за сближаване за 2014—2020 г. за проекти, работещи по тези миграционни предизвикателства, като приложи допустимост със задна дата, считано от началото на инвазията, за да могат всички действия, предприети незабавно за покриване на нуждите на бежанците, да получат подкрепа от ЕС.

В допълнение бяха въведени специални разходи за единица продукт, за да се намали административната тежест за бенефициерите и администрациите на държавите членки в контекста на преодоляването на тези предизвикателства.

Също така възможността за получаване на пълно възстановяване на разходите, декларирани пред Комисията, беше удължена до 30 юни 2022 г., а предварителното финансиране от средствата по REACT-EU беше значително увеличено, възлизайки на допълнителни 3,5 млрд. евро авансови плащания, които да облекчат тежестта върху публичните финанси на държавите членки.

Държавите членки вече могат да използват това финансиране, за да подготвят съобразени с конкретната специфика решения за дългосрочната интеграция на граждани на трети държави чрез инвестиции в жилища, образование, заетост, здравеопазване, социално приобщаване и грижи или други социални услуги. Въпреки това от решаващо значение е те да пристъпят бързо към корекции на програмите, за да се гарантира, че финансовите потоци отиват там, където са най-необходими.

---

³ Регламент (ЕС) 2022/562 за изменение на регламенти (ЕС) № 1303/2013 и (ЕС) № 223/2014 (ОВ L 109, 8.4.2022 г., стр. 1).

Регламент (ЕС) 2022/613 за изменение на регламенти (ЕС) № 1303/2013 и (ЕС) № 223/2014 (ОВ L 115, 13.4.2022 г., стр. 38).

Въпреки всички положени усилия, нуждите продължават да се увеличават. Множество заинтересовани страни от гражданското общество, местните и регионалните органи и държавите членки се обърнаха към Комисията и споделиха конкретни трудности, с които са се сблъскали, подпомагайки хората, бягащи от руската агресия. Техните опасения бяха потвърдени от Европейския парламент и от Европейския съвет⁴, който прикани Комисията на специалното си заседание от 30—31 май да „представи нови инициативи в подкрепа на тези усилия в рамките на многогодишната финансова рамка“.

Надграждайки досегашните усилия, днес Комисията прие допълнителен набор от мерки за засилване на гъвкавостта на политиката на сближаване с цел справяне с последиците от войната и за осигуряване на ликвидност в размер на 3,5 млрд. евро. Мерките в рамките на FAST-CARE ще спомогнат да се гарантира, че държавите членки получават по-лесен и по-бърз достъп до финансиране, с което да отговорят на нуждите на хората, бягащи от войната в Украйна, като същевременно продължават да подкрепят възстановяването на европейските региони.

2. Допълнителна гъвкава помощ в рамките на политиката на сближаване за справяне с последиците от войната

Руската военна агресия срещу Украйна доведе до безпрецедентен приток на разселени лица, засили покачването на цените на суровините, включително за енергия и храни, и предизвика отново затруднения във веригата на доставки. Справянето с тези предизвикателства е задача, която се добавя към безпрецедентната подкрепа, предоставена за справяне с пандемията и укрепване на възстановяването, и която още повече обременява публичните финанси на държавите членки. Вследствие на това нивата на дефицита и дълга се увеличиха, като се очаква в повечето държави членки през следващите години да се задържат над равнищата отпреди пандемията.

В този контекст Комисията предлага комплексен набор от мерки в рамките на политиката на сближаване, които допълват предприетите досега инициативи. „Гъвкава помощ за териториите (FAST — CARE)“ ще допълни мерките по CARE⁵ и ще почива на два стълба: законодателни предложения, от една страна, предоставящи допълнителна гъвкавост в рамките на политиката на сближаване и допълнително предварително финансиране, и, от друга страна, допълнителни незаконодателни мерки за оптимизиране на ефективното използване на фондовете и за посрещане на възникващите нужди.

Предложените законодателни мерки включват:

---

⁴ Заключение на Европейския съвет от 30 и 31 май 2022 г.

⁵ Предложението е в съответствие и с предложението на Комисията от 13 април 2022 г. за изменение на бюджета на Европейския фонд за морско дело и рибарство за периода 2014—2020 г. с цел подпомагане на операторите и въвеждане на специфични кризисни мерки.

- Допълнително предварително финансиране в размер на 3,5 млрд. евро, което ще бъде изплащано през 2022 г. и 2023 г. и което ще осигури бърза допълнителна ликвидност за всички държави членки.
- Процент на съфинансиране в размер до 100 % за приоритети, насърчаващи социално-икономическата интеграция на граждани на трети държави в рамките на програмите за 2014—2020 г., като увеличеният процент се предоставя и по програмите за 2021—2027 г., до средата на 2024 г. с възможност за преразглеждане.
- Като се има предвид съществената роля на местните органи и организациите на гражданското общество, действащи в местните общности, за посрещането и подпомагането на хората, бягащи от руската агресия в Украйна, държавите членки следва да гарантират, че най-малко 30 % от подкрепата по съответните приоритети се предоставя на такива органи и организации.
- За проекти, насочени към миграционните предизвикателства, държавите членки ще могат да декларират разходи за възстановяване дори за операции, които вече са завършени или изцяло изпълнени към момента на подбора⁶.
- В рамките на CARE Комисията въведе нови разходи за единица продукт като опростен начин за държавите членки и бенефициерите да изчисляват допустимите разходи по проектите. Предвид продължителното въздействие на руската агресия се предлага този разход за единица продукт да бъде увеличен на 100 EUR на седмица за срок от 26 седмици за покриване на основните нужди и подкрепа на лицата, на които е предоставена временна закрила, от пристигането им в Съюза.
- Предлага се възможността за кръстосано финансиране, която вече е предоставена за ЕФРР и ЕСФ, да бъде разширена, така че да обхване и Кохезионния фонд, за да се подкрепят проекти, насочени към справяне с тези предизвикателства, в рамките на програмите за 2014—2020 г., независимо от техния традиционен обхват на допустимост. Това ще позволи да се мобилизират ресурси, които все още са на разположение по Кохезионния фонд, за спешни цели и за цели, свързани с интеграцията.
- Други мерки дават възможност за продължаване на подкрепата за незавършени операции с цел справяне с други последици от военната агресия на Русия при усвояването на средства от ЕС, като например риска от забавяне поради увеличения на цените, особено за енергия и храни, и недостига на суровини, особено в строителния сектор.
- Освен това се предлага допълнителна гъвкавост, за да може свързаната с бежанците подкрепа да бъде възможна за операции извън областта, обхваната от програмата, която предоставя финансирането, но които са в рамките на същата държава членка. Това е необходимо, тъй като лицата, бягащи от руската агресия, може да променят местонахождението си в рамките на държавите членки,

---

⁶ Тази гъвкавост ще се прилага и за съответните проекти в секторите на рибарството и аквакултурите в рамките на Европейския фонд за морско дело и рибарство.

поради което може да е необходима подкрепа извън областите, които поначало са обхванати от програмите за финансиране.

- И накрая, за да се улесни изпълнението на програмите, ще бъде предоставена допълнителна гъвкавост за извършване на трансфери в рамките на програмите, без да се изискват решения на Комисията, както и повишена степен на гъвкавост при декларирането на разходите при приключването на програмите.

В допълнение към горепосочените мерки Комисията работи активно и по начините за намаляване на административната тежест на операциите в подкрепа на социално-икономическата интеграция на гражданите на трети държави. Въз основа на опростените варианти за разходите (ОВР) за периода 2014—2020 г. Комисията също така ще разработи до края на годината несложни начини за подпомагане на операции в областта на образованието, обучението на безработни лица, обучението на служители и услугите за консултиране във връзка с намирането на работа, които да бъдат подкрепени по линия на ЕСФ + за периода 2021—2027 г. В нов делегиран акт ще се съдържат специални разпоредби за гражданите на трети държави с цел насърчаване на дългосрочната им интеграция в ЕС.

Освен тези законодателни предложения Комисията ще разшири подкрепата си и за заинтересованите страни, бенефициерите и управляващите органи чрез две допълнителни незаконодателни действия.

Тези незаконодателни действия включват:

- Първо, след приемането на законодателните предложения на Комисията предложените промени, улесняващи поетапното изпълнение на проектите в рамките на два програмни периода, ще бъдат допълнени от актуализация на насоките относно приключването на програмите за периода 2014—2020 г. Това ще доведе до значителни допълнителни възможности за гъвкавост в полза на незавършените проекти чрез: i) удължаване на административните срокове за тяхното приключване с национални ресурси; ii) намаляване на размера на проекти, които все още могат да бъдат включени в окончателните отчети; и iii) увеличаване на съответния дял от разходите в сравнение с общия размер на разходите, за които е взето решение за съответните програми.
- Освен това през следващите седмици Комисията ще направи оценка на положението на възлагащите органи, които понастоящем изпитват затруднения при изпълнението на договорите поради икономическите трудности, с които се сблъскват изпълнителите поради повишените разходи и трудностите, свързани с веригата на доставки. Комисията планира да предостави конкретно съобразени технически насоки, целящи по-специално да се изяснят възможностите за изменения на договорите, съществуващи съгласно настоящата правна рамка.

3. Заключение

С настоящия пакет ЕС продължава да адаптира политиката на сближаване, за да помогне за справяне с последиците от руската агресия. Предложенията, придружаващи настоящото съобщение, са в отговор на искането на Европейския съвет за „представяне на нови инициативи в подкрепа на тези усилия в рамките на многогодишната финансова рамка“. Те имат за цел да помогнат на държавите членки, регионалните и местните органи, които стоят начело на усилията за посрещане на хуманитарните и медицинските нужди и нуждите от интеграция, като им дадат допълнителна финансова подкрепа и гъвкавост.

Пакетът допринася за изграждането на устойчивостта на регионите. Той е в съответствие с дългосрочната цел на политиката на сближаване за намаляване на различията и насърчаване на сближаването и не променя структурата и целите на политиката на сближаване в рамките на нейните програми за периода 2021—2027 г., включително генералните цели за ускоряване на двойния екологичен и цифров преход. Въпреки че въвежда важни възможности за гъвкавост, този пакет не излага на риск принципите на бюджетната дисциплина и доброто финансово управление.

За да се постигне ефективност, от съществено значение е държавите членки и регионите бързо да се възползват в пълна степен от възможностите, създадени от новия набор от мерки, както и от наскоро приетите инициативи. Те осигуряват безпрецедентна гъвкавост при използването на наличното финансиране по линия на политиката на сближаване и също така са признание за огромните усилия, положени от държавите членки и регионите. Ефективната координация на всички видове подкрепа и възможности, предоставяни в рамките на политиката на сближаване и други инструменти на ЕС, е от ключово значение за подпомагането на всички хора, които понасят последиците от руската военна агресия срещу Украйна.

От решаващо значение е също така съзакондателите в кратък срок да разгледат и приемат предложените законодателни мерки, за да се гарантира тяхното бързо и ефективно прилагане.